

A kutya

Projekt 4.b-ben

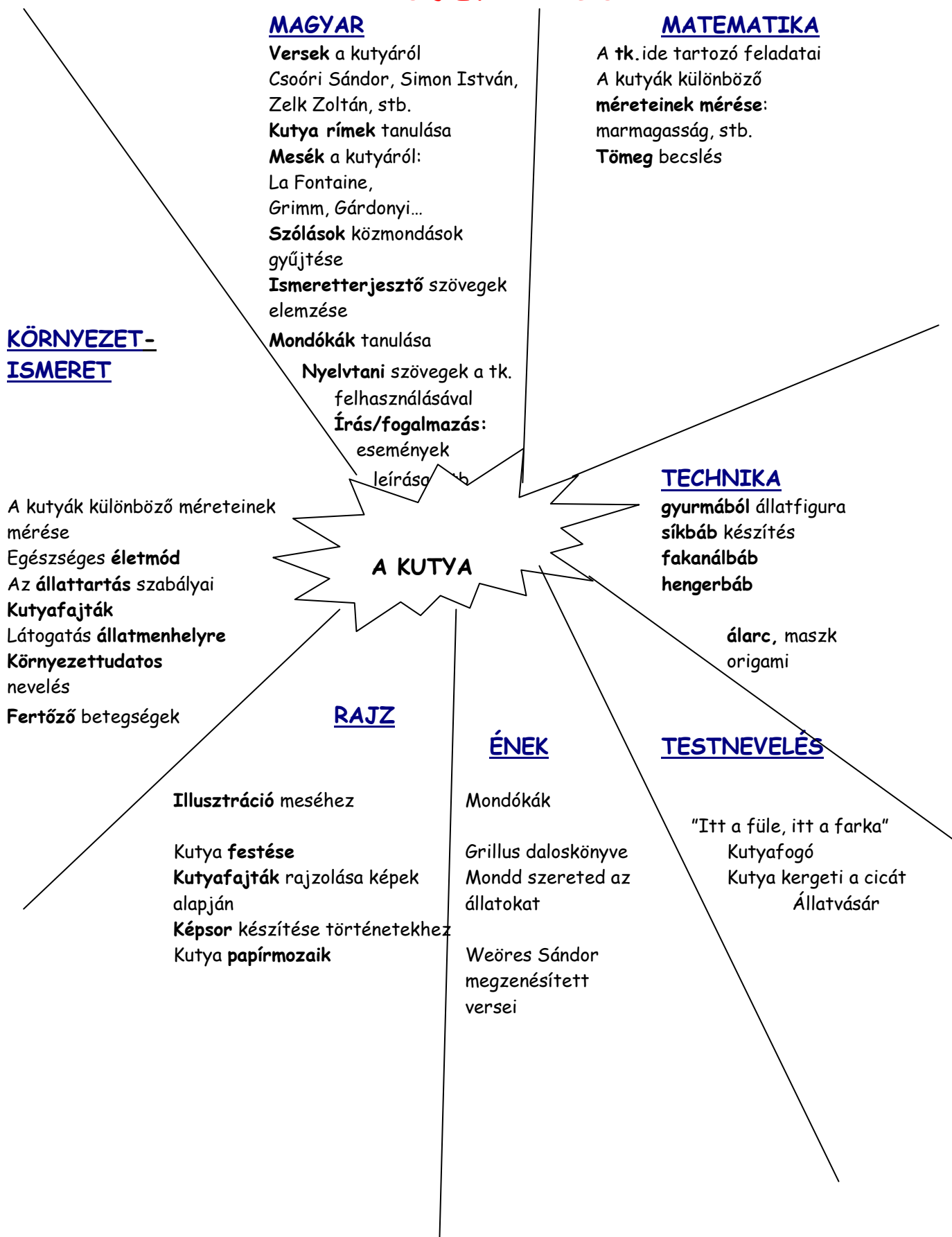
A KOMA pályázaton nyertes projekt (2005.) Készítette: Tarné Éder Marianna

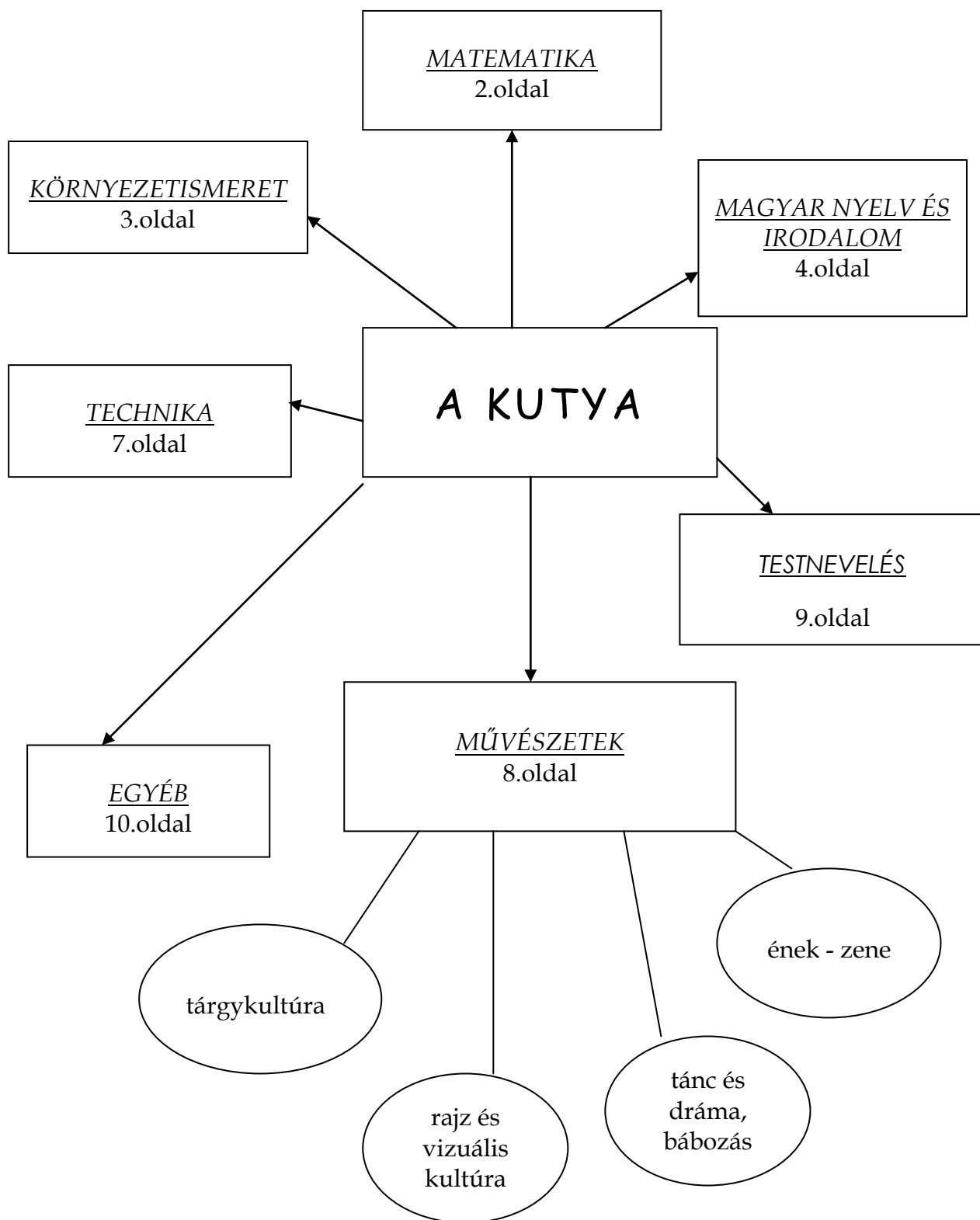
Tématervezet: A kutya

Időszak: október 1- november 30.

	Lépések	Tevékenységek	Jeles napok	Egyéb
1.	Levél a szülőknek Miért házasította az ember a kutyát?	Kooperatív csoportmunka Beszélgetés		A témafal elindítása
2.	A csoportnapló elindítása Hogyan csoportosítjuk őket?	Minden lehetséges információ begyűjtése, sokféle helyről a kutyával kapcsolatban Felhasználásuk tetszetős formában Specifikus fajok, általános kutyaismeret Könyvtárlátogatás		
3.	Állatok a mesékben; híres állatmese írók; a kutyák szereplési aránya; tulajdonságok megfigyelése; Miért ruházhatók fel könnyen emberi tulajdonságokkal?	Illusztrálás: versek mesék	A háziállatok világnapja; az állatok világnapja	
4.	Látogatás az „Állatszigeten” Előadás meghallgatása Kutyatartás a kutya szempontjából A „menhelyek” jelentősége Elhagyott állatok	Sportkutya bemutató; a kellékek használatának kipróbálása		Családbevonás: Örökbe fogadható kutyák névsora Ajánlat a szülőknek, hogy fogadjanak örökbe állatot
5.	Naplóvezetési szokások	Az Állatszigeten történt események leírása Kooperatív csoportmunka		
6.	meseillusztráció	Képregény készítése: Grimm: A Brémai muzikusok		Családbevonás: a képregény bemutatása a családnak
7.	Drámajáték: Mátyás történetek: Egyszer volt Budán kutyavásár	Papírzacskó báb készítése a bábelőadáshoz		Az évfolyam többi osztályának meghívása a bemutatóra
8-9.	Közmondások kutyákról Matematikai vonatkozások: mennyiségek, árak-kutyatartás	Közmondás gyűjtő verseny Saját kutya méreteinek mérése Az étkeztetés ára egy héten		A család bevonásával Magyarázatokkal együtt
10.	Hogyan közelítsünk háziállatainkhoz?	Saját állat látogatása az iskolában (nemcsak kutya)		A bemutató megszervezése
11.	A kutatónapló rendezése	Folyóiratok, könyvek, internet ajánlások (pl.:Eblap.hu)		
12.	A téma lezárása: látogatás a Mezőgazdasági Múzeumban (v. a Természettudományi Múzeumban)	(Esetleg előadás megtekintése a házasítás idejéről) Aktuális kiállítás		Családbevonás: hétvégi programmal egybekötve
13.	A téma értékelése	Értékelőlap kitöltése		

PROJEKTHÁLÓ

A szelíd farkas nem kutya! Nem figyel például az emberi beszédre. A kutya az az állat, amelyet már az emberré válás óta azért nemesítünk, formálunk, hogy társunk legyen.

Ezért a kutya gondolkozása minden más állatnál jobban hasonlít az emberére.

Gyerekeinknek is prima játszópajtása lehet, ami különösen egykékénél lehet hasznos.

Rajta keresztül megtanulhatják más élőlények szeretetét (amit a kutya érez, azt is bátran mondhatjuk szeretetnek), a felelősséget, gondoskodást, ráhatást, tanítást.

M A T E M A T I K A

1. Számolásos feladatok műveletek (lásd a mellékletet)

- Matematika gyak. II. 110.o.23.f.
- TK.: 31/5.; 34/4.; 190/3.;198/31.;
- Mf.: 83/13.

2. Mérések

- Kutyák marmagassága
- Kutyák testtömege

3. Csoportosítások

- Azonos csoportok képzése
Marmagasság szerint
Testtömeg szerint
Fajta szerint
Tarthatóság szerint
Család szerint
Stb.

4. Sorozatok

5. Grafikonok

- Az állattartás költségei: összefüggések testtömeg és étkezés között; az étkezések ára
- Összefüggés testtömeg és gyorsaság, ügyesség között
- Összefüggés a magasság és a munkavégzés között (pl.: alacsony testalkatú kutyák – kopók, kotorék ebek)

6. Szöveges feladatok

- Szöveges feladatok a kutyával kapcsolatban;
- Folyamatábra készítése: a kutya kozmetikai feladatok

7. Szorzótáblák

- Kutyák és testtájai, stb. (12 kutyának hány lába van?)

K Ö R N Y E Z E T I S M E R E T

1. Beszélgetés az egészséges életmód és az állattartás kapcsolatáról;
2. A különböző kutyafajták megfigyelése, összehasonlítása;
3. Az állattartás szempontjai a kutya oldaláról;
4. Az állattartás szempontjai az ember oldaláról (lelki egészség, stb.);
5. A kutya házasításának története (könyvtár);
6. Látogatás egy állatmenhelyen;
7. Látogatás a Természettudományi és a Mezőgazdasági Múzeumban;
8. Sportkutyák, rendőrkutyák
9. Saját állat bemutatása
10. A különböző mérések a kutyán (mértékegységek megfigyelése a gyakorlatban)
11. Kutyafajták (Összefüggések megfigyelése)

M A G Y A R N Y E L V É S I R O D A L O M

1. Kutyáról szóló mondókák, versek, mesék gyűjtése

- Kiss Benedek: Kutya – rímek

Őznek,	Orra	Nem nézhetem,
Szelídnek	koromból-,	csaó! -
ront egy	tüzeli egy	köszön el egy
szelindek.	Komondor.	Csau.
- Fehér lovat látok,
szerencsét találok,
addig fogom a gombom,
míg egy kutyát látok.
Tarka kutyát látok,
jó szerencsét várok!
- Beszökött a kutya a konyhába
megette a sült krumplit héjába.
Gondolkodik a gazda magába.
Hej, haj, heje-haj.
Mi lesz vacsorára?
- Fáj a kutyámnak a lába,
megütötte a szalmába.
Ördög vigye a szalmáját,
mért bántotta kutyám lábát!
- Versek
 - Csoóri Sándor: Farsangnapi kutyabál (2.o., OK. Apáczai 124.o.)
 - Petőfi Sándor . Anyám tyúkjá
 - Simon István: Kutyánk (Nefelejcs - versek kisiskolásoknak - 116-118.o.)
 - Weöres Sándor: A kutya (110-115.o)
 - Zelk Zoltán: Kivert kutyák siratója (118.o.)
 - Kertész Márton: Puli (119.o.)
 - Weöres Sándor: Kutyabál (120.o.)
 - Petőfi Sándor: Kutyák dala (249.o.)
 - Osvát Erzsébet. Kánikula (Dúdoló 13.)
 - Darnel Christian: Ha én kutya volnék
Ha én kutya volnék
macskákra ugatnék.
Nem bántanám őket,
kicsit megkergetném.

 - Megtanulnék ezért
ha kell, fára mászni.
Egérnek álcázva
lyukból kiabálni.

Morognék én buzgón
minden cica láttán.
Gazdikám megszidna:
Azt a kutyafáját!

- Mesék

- La Fontaine: A macska meg a róka
- Jó barátok (orosz népmese) – Szivárvány folyóirat 2004/február
- Tolsztoj: Az oroszlán és a kiskutya (Hétszínvarázs 70.o.)
- Gárdonyi Géza: Megjárta a Jancsi
- Grimm: A brémai muzsikások
- Egyszer volt Budán kutyavásár
- Hogyan keresett társat a kutya? (Hétszínvirág 56.o.)
- Tolsztoj: A farkas és a kutya (57.o.)

2. Tananyag:

- A farkas és a kutya (Hétszínvirág 53.o.)
- A kutya, a macska meg az egér (56.o.)
- Nagymama (85.o.)
- Nyelvtan: Mf.21/3., 34/4., 47/11., 51/1., 55/8., 64/9.,65/2., 113/11., 114/13., 114/12.
- Írás: Mf.: 9/5., 14/3., 25/3.,
- Fogalmazás: Mf.: 15/3., 28/2., 48/16.,17., 49/08., 52/4., 63/12., 71/10.,

3. Az állatmenhelyen történtek leírása

4. Kutya csoportnapló készítése

- Lelőhelyek megnevezése: kutyaújság, könyvek, egyéb folyóiratok, Internet

5. Kutyakozmetikai útmutató írása

6. Találós kérdések a kutyáról

7. Keresztrejtvény készítése

8. Szólások, közmondások gyűjtése

- Egyszer volt Budán kutyavásár = Ha egyszer egy csínyt elnéztek neked, másodszor már nem lesz ilyen szerencséd
- Amelyik kutya ugat, az nem harap = akinek csak a szája jár, az nem veszélyes
- Kutyából nem lesz szalonba = Ha valakinek rossz természete van, nagyon nehéz megváltoztatni
- Ebül szerzett jószág ebül vesz el = Tisztességtelenül szerzett értéknek nem veszik hasznát, hamar veszendőbe megy.
- Az eb is megalkuszik egyszer a macskával = Egyszer minden haragnak kibékülés lesz a vége. Nem érdemes sokáig haragban lenni
- A mi kutyánk kölyke = Közénk tartozik
- Szereti, mint kutya a macskát = egyáltalán nem szereti

- Jár utána, mint pulikutya = hűségesen ragaszkodik valakihez, nem marad el mellőle
 - A kutya nem eszi meg a telet = Nincs olyan tél, hogy ne lenne hideg
 - A kutya ugat, a karaván halad = Ha biztos vagy a dolгодban ne törődj mások akadékoskodásával. Mindennek megvan a maga rendje
9. **Ismeretterjesztő szöveg feldolgozása**
- Békés Mária: Szövegértés ismeretterjesztő szövegekkel (1.o.) – (23-24.o.)
 - Szövegértést fejlesztő gyakorlatok (Apáczai Kiadó) (4.o)
10. **Könyvajánlás:**
- Lassie, stb.,
 - A gyerekek gyűjtése alapján

T E C H N I K A

1. gyurmából, agyagból kutyacsalád elkészítése
2. Vendégváró plakát tervezése, készítése
3. Síkbáb készítése (meseillusztrációhoz: Grimm: A brémai muzsikusok)
4. Fakanálbáb kiállítás
5. Hengerbáb, papírzacskó báb, ujjbáb papírból, filcből
(Kricskovics Zsuzsanna: Ori Kati bábszínháza)
6. origami: kutya és kutyaház
(Kricskovics Zsuzsanna: Origamisuli 2., Papírősztől papírnyárig-19.o., Ori Kati házatája: 11-13.o.)

M Ű V É S Z E T E K

1. Tárgykultúra:

- Népművészeti alkotások
- Híres festők, szobrászok művei

2. Ének – zene:

- Dalok gyűjtése a kutyáról;
- Zenehallgatás: Gryllus Vilmos
- Kaláka: Nálátok, laknak-e állatok?

3. Rajz és vizuális kultúra

- Illusztrációkészítése kutyás mesékhez, történetekhez
- Kutya festése
- Kutyaajták rajzolása képek alapján
- Képregény készítése ismert meséről
- Kutya papírmózaik
- Állatokat ábrázoló tárlat megtekintése, saját készítése
- „Barlangrajzok: Hogyan ábrázolhatta az ősember a vadkutyát (farkast) ?”

TESTNEVELÉS

1. Cica hát – kutya hát (Tanulási zavarok 85/26.)
2. Tanítsd a kiskutyádat (84/18.)
3. Kutya (83/10.)
4. A kutya meg a csontja (32/9.)
5. Kutya fogó (Karlóczy Mariann: Komámasszony hol az olló? 30.o.)
6. Kutya kergeti a cicát-játék (209.o.)
7. Állatvásár (215.o.)

E G Y É B

1. Fejlesztő feladatok tanulási zavarokkal küzdő gyerekeknek
 - Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok: 41/46., 51/84., 55/1., 2., 56/4., 57/5., 76/10., 78/15., 14.
2. Egyéb játékok:
 - Szólánc: Kutya fogalmi körben
 - Itt a füle, itt a farka
 - Hangkeresés (Karlóczai Katalin: 161.o.)
 - Mondja egy állatot! (212o.)

Minek nekünk még egy kutya is?

A kutya az az állat, amelyet már az emberré válás óta azért nemesítünk, formálunk, hogy társunk legyen. Ezért a kutya gondolkozása minden más állatnál jobban hasonlít az emberére.

Gyerekeinknek is prima játszópajtása lehet, ami különösen egykékénél lehet hasznos. Rajta keresztül megtanulhatják más élőlények szeretetét (amit a kutya érez, azt is bátran mondhatjuk szeretetnek), a felelősséget, gondoskodást, ráhatást, tanítást.

A jól ápolt kutya rizikója szerintem messze kisebb, mint pl. egy másik gyereké. Nem nevezhető sterilnek, de egész más bacikat hordoznak, mint ami az embernek ártani tud.

És ha attól félnél, hogy csemetédet megharapják, hát ilyen szempontból is veszélytelenebb a kutya az embernél. (Sokkal több a gyerekgyilkosság, gyerekek által okozott baleset, mint a kutyák általi szétmarcangolás)

Szelídített farkasok

A farkaskutatók, de sokszor csak a farkast szerető emberek gyakran tartanak fogságban megszelídített farkast, és meglehetősen sokat tudunk ezek viselkedéséről. Ha a kiskarkast még szemének kinyílása előtt veszik el az anyjától, és nagyon gondosan ápolják, táplálják, aránylag könnyen megszelídül (a legtöbbször, de nem

mindig), kialakul nála a gátolt harapás, szívesen követi gazdáját és számos a farkasoknál ismert viselkedésmintázat az emberrel kapcsolatban is megjelenik. Így például az embert is úgy üdvözik, mint egymást, felugranak rá nyitott szájjal és igyekeznek orrát a szájukba fogni. Gyakran nyomják orrukát is az ember szemébe, élénk nyelvcsapásokkal "puszikat" is adnak.

De a szelíd farkas nem kutya!

Nem figyel például az emberi beszédre.

A szelíd farkast nem érdekli, hogy az emberek miről beszélnek Ennek egyik jele, hogy a szelíd farkasok nem szaladnak a gazdához a nevük hallatán. Zimmen és mások tapasztalatai szerint az elkalandozott farkas sohasem jön vissza, ha nevét kiabálják, de a farkasüvöltés megfelelő utánzására reagálnak, és az üvöltőhöz futnak, üdvözik és csatlakoznak az üvöltéshez

Az alkalmi követést kivéve általában nem engedelmeskednek a "gazdának". A kölykök kifejezetten félnek az eszközhordozó embertől. Az emberrel szembeni félénkség és óvatosság a hibridekben is megjelenik. Egyedül a sarkvidéken élő farkasok nem félnek az embertől és egymással szemben is szelídebbek. A farkasok félelmének jó oka van az ember mindig kíméletlenül irtotta őket, ez valószínűleg valamiféle genetikai szelekcióval is járt. A ma élő farkasok a félénk, bizalmatlan, emberkerülő egyedek utódai.

A kutyák sokféle érzelmet képesek kimutatni

Térjünk vissza a kutyákhoz! A konzervatív tudósokkal szemben szinte minden kutyagazda meg van arról győződve, hogy a kutyáknak gazdag érzelmi életük van és ennek számos jól felismerhető külső jegye is van. Ezek valószínűleg azért jelentek meg a kutyáknál, mert az emberek érzelmeinek felismerése, a sajátjuk ahhoz hangolása mindenképpen előnyt jelentett a kutyák számára. A kutya vidámsága az embert is jókedvre képes hangolni és viszont. A gazda szomorúsága a kutyát is lehangolja és viszont. Van tehát egy kölcsönösség az érzelmekben és ez mindkét fél számára előnyös. Ez is az egyike az ember és a kutya közötti viselkedési hasonlóságoknak, amely a házasítás évezredei során evolúciós mechanizmusok hatására fejlődött ki.

Nekem természetesen néhány Bukfenc történetem van a kutyák beleérző, értelmes segítőkészségéről. Egyszer, nagyon fáradtan, a nap végén Évát kértem meg, hogy helyettem sétáltassa meg Bukfencet. Késő éjjel volt már, ilyenkor a séta egészen rövid, hamarosan hallottam is az ajtó csapódását, amikor visszaérkeztek. Hasonló esetekben, máskor is fordult már elő, Bukfenc bejön a szobámba "bejelentkezik", majd némi simogatás után lefekszik a szobámba éjjeli pihenőre. Ezen az estén is bejött, de nem jött hozzám, hanem reszketve megállt az ajtóban és jellegzetes testtartással hívott. Nem értettem. Előzőleg kapott vacsorát, a víz mindig hozzáférhető, most voltak sétálni, mi a fenét akarhat? Elindultam utána. Több helyiségen keresztül a fürdőszobaajtó elé vezetett, ott megállt, fejével intett a fürdőszoba felé és egy furcsa, magas hangú "vau"-t is hallatott. Ekkor tűnt fel, hogy

a fürdőszobában ég a villany és vízcsorgással elegyes női szipogást lehet hallani. Kiderült, hogy szegény Éva a hazajövetel során rácsapta a folyosói vasajtót az egyik ujjára, és csendesen sírdogálva folytatja rá a hidegvizet. Az érzelmi állapot felismerése itt is világos, de ha csupán erről lenne szó, akkor Bukfencnek ott kellett volna maradnia Évával, hogy vigasztalja, de ő eljött értem, bizonyára a segítség reményében.

A projekt a megvalósítás során is folyamatos fejlesztés alatt áll! (A szerzők)

„A környező világ iránti érdeklődés velünk születik. Születésünk pillanatától egy bonyolult és elkápráztató világ felfedezői vagyunk.”

(Gerald Durrell)

NYEREMÉNYJEGY

EZ A „KUTYA TÉMA” NYEREMÉNYJEGYE A GYŐZTES
SZÁMÁRA!

BEVÁLTHATÓ: 2005. JANUÁR 5-ÉN, MARIANNA NÉNI
KISBOLTJÁBAN.

Cím: Budapest, Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, II. emelet 205-ös
terem

(Elveszteni tilos! Jól őrizd meg!)

NYEREMÉNYJEGY

EZ A „KUTYA TÉMA” NYEREMÉNYJEGYE A GYŐZTES
SZÁMÁRA!

BEVÁLTHATÓ: 2005. JANUÁR 5-ÉN, MARIANNA NÉNI
KISBOLTJÁBAN.

Cím: Budapest, Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, II. emelet 205-ös
terem

(Elveszteni tilos! Jól őrizd meg!)